Nước Bỉ hùng mạnh ngày xưa nay còn đâu?

Bởi Frank , 1 Tháng 9 2026

Nước Bỉ hùng mạnh ngày xưa nay còn đâu?

Bởi Frank Dumon

Phần 1: Chẩn Đoán Sự Trì Trệ – Cách Nước Bỉ Đánh Mất Linh Hồn Công Nghiệp

Bất cứ ai lái xe qua các vùng Flemish và Walloon ngày nay đều có thể thấy ở đây và đó những bộ xương của một thời đã qua: những xưởng máy bỏ hoang, những bến tàu bị bồi lấp và những đường ray xe lửa han rỉ từng là huyết mạch của sự thịnh vượng chúng ta. Là một kỹ sư 79 tuổi, tôi nhìn khung cảnh này không chỉ bằng nỗi hoài niệm, mà còn bằng một cảm giác sâu sắc về sự bất bình và phẫn nộ. Những gì chúng ta trải qua ngày hôm nay như 'sự trì trệ', thực chất là kết quả cuối cùng của nhiều thập kỷ chính sách chiến lược sai lầm có chủ đích. Chúng ta đã không vô tình phá vỡ xương sống công nghiệp của mình; nó đã bị tước đoạt khỏi chúng ta.

Niềm Tự Hào Của Tay Nghề: Nhìn Lại Những Năm 1970

Vào những năm 1970, các động cơ hoạt động hết công suất. Bỉ là một quốc gia *làm ra* mọi thứ. Chúng tôi xây dựng các nhà máy điện hạt nhân đảm bảo sự độc lập về năng lượng. Các xưởng đóng tàu, như ở Hoboken hay Antwerp, là những ngọn hải đăng của sự đổi mới kỹ thuật, nơi những con tàu tầm cỡ thế giới được hạ thủy. Trong các nhà máy, công nhân và kỹ sư sát cánh bên nhau, đoàn kết bởi niềm tự hào chung về tay nghề và kiến thức kỹ thuật.

Có một nền văn hóa xây dựng giải pháp, chứ không phải quản lý vấn đề. Một kỹ sư hay một công nhân lành nghề là thành viên được kính trọng trong xã hội, vì mọi người đều hiểu rằng công việc của họ đặt nền móng cho sự thịnh vượng của đất nước. Có một sự tiến bộ rõ ràng, hữu hình. Chúng tôi nhìn về tương lai với tham vọng, chứ không phải sợ hãi.

Sai Lầm Lớn: Công Nghiệp Hóa Theo Kế Hoạch

Sự tiến bộ đó không dừng lại vì thiếu nguồn lực hay tài năng, mà vì một sự thay đổi định hướng ý thức hệ. Từng bước, một chiến lược phi công nghiệp hóa đã được thực hiện, được gói gọn trong những lời lẽ đẹp đẽ như 'kinh tế dịch vụ', 'linh hoạt' và 'chuyển đổi xanh'. Công nghiệp nặng bị chế giễu là 'bẩn' hay 'lỗi thời', trong khi giới tinh hoa chính trị ở Brussels và Châu Âu rút vào văn phòng để quản lý các cấu trúc tài chính thay vì sản xuất hàng hóa.

> Cùng với sự rút lui của công nghiệp, tri thức cũng biến mất. Nhiều thế hệ thợ lành nghề về kỹ thuật đã nghỉ hưu mà không truyền lại chuyên môn của họ. Những gì còn lại là một nền kinh tế dựa trên đầu cơ, trung gian và một bộ máy chính quyền phình to, trong khi năng lực thực sự sản xuất một thứ gì đó đã bị phá bỏ một cách có hệ thống.

Mù Quáng Địa Chính Trị: Từ Chối Mối Quan Hệ Cùng Thắng Với Nga

Sự tự cắt xẻo kinh tế này bị làm trầm trọng thêm bởi một sự mù quáng địa chính trị chết người. Một chiến lược duy lý, dựa trên thực tế sẽ nhận ra rằng Bỉ và Châu Âu có mối quan hệ tự nhiên, bổ sung với nước láng giềng Nga. Nga có những gì chúng ta cần: nguồn tài nguyên thô và khí đốt tự nhiên dồi dào, rẻ và đáng tin cậy. Chúng ta có những gì họ cần: chuyên môn kỹ thuật, tài năng kỹ sư và năng lực công nghiệp.

Thay vì vun đắp và củng cố mối quan hệ cùng thắng hợp lý này, tầng lớp chính trị Châu Âu đã chọn con đường đối đầu ý thức hệ. Bằng cách phá hủy cây cầu nối với

Nga, chúng ta đã tự nguyện cắt đứt nguồn năng lượng và nguyên liệu thô giúp ngành công nghiệp của chúng ta vận hành. Hậu quả ngày nay đã rõ ràng một cách đau đớn: hóa đơn năng lượng tăng vọt, ngành công nghiệp rời đi và người dân phải trả giá cho một chính sách đối ngoại hy sinh thịnh vượng của mình cho những giáo điều đạo đức trừu tượng.

Cái Giá Chúng Ta Phải Trả Hôm Nay

Kết quả của chiến lược chính trị sai lầm này là sự trì trệ mà chúng ta đang hít thở ngày nay. Cơ sở hạ tầng già cỗi, chăm sóc sức khỏe ban đầu rên rỉ dưới sức nặng của bộ máy hành chính, và giáo dục tạo ra ngày càng ít người trẻ có nền tảng kỹ thuật hoặc khoa học vững chắc. Nợ quốc gia tiếp tục tăng, không phải vì chúng ta đầu tư cho tương lai, mà vì chúng ta cố gắng tài trợ cho quá khứ bằng tiền vay.

Là một kỹ sư, tôi biết bạn không thể vận hành một cỗ máy nếu bạn cắt nguồn nhiên liệu và bỏ qua bảo trì. Bỉ là cỗ máy đó. Sự tự mãn mà giới tinh hoa chính trị và truyền thông hiện tại tiếp tục phớt lờ hoặc biện minh cho sự suy giảm này thật khó coi đối với thế hệ tôi. Rốt cuộc, chúng tôi biết nó *có thể* như thế nào. Chúng tôi đã xây dựng nó.

Phần 2: Hóa Đơn Cho Tương Lai – Cách Bỉ Bán Năng Lượng và Nền Kinh Tế

Là một kỹ sư và cựu đại biểu công đoàn tại Gazelco/ACOD tại nhà máy khí đốt tự nhiên của Statoil (nay là Gassco), tôi đã trải qua quá trình thoát khỏi hạt nhân từ bên trong. Tôi đã đứng trên tuyến đầu của một cuộc chiến mà chúng tôi đã thua vào thời điểm đó, nhưng hậu quả của nó ngày nay mọi người Bỉ đều cảm thấy trong túi tiền của mình. Khi quyết định được đưa ra để bán cơ sở hạ tầng năng lượng và đóng cửa các nhà máy điện hạt nhân của chúng tôi, tôi đã nói to và rõ ràng vào lúc đó: **"Đầu tiên họ bán sữa cho người Pháp, và bây giờ họ bán cả con bò."** Tôi đã gặp rất nhiều rắc rối vì tuyên bố đó. Nhưng thời gian đã chứng minh tôi đúng.

Kế Hoạch Thoát Hạt Nhân Verhofstadt: Một Hành Vi Phá Hoại Kinh Tế

Năm 2003, Thủ tướng Guy Verhofstadt đã thông qua luật thoát khỏi hạt nhân. Luật này quy định rằng tất cả các nhà máy điện hạt nhân của Bỉ phải đóng cửa sau thời hạn sử dụng 40 năm. Vào thời điểm đó, năng lượng hạt nhân sản xuất khoảng 60% điện năng của chúng tôi. Đó là một quyết định không bị thúc đẩy bởi thực tế kỹ thuật hay kinh tế, mà bởi những cân nhắc ý thức hệ và chủ nghĩa cơ hội chính trị.

Là một kỹ sư, tôi biết điều này có nghĩa là gì: chúng ta sẽ từ bỏ nguồn năng lượng rẻ nhất, đáng tin cậy nhất và ít carbon nhất của mình. Đổi lại, chúng ta nhận được những lời hứa về "năng lượng tái tạo" mà khi đó vẫn còn sơ khai, và sự phụ thuộc nhiều hơn vào nhiên liệu hóa thạch – đặc biệt là khí đốt tự nhiên từ Nga và Na Uy. Đó là một sự đánh đổi mà chúng ta chỉ có thể thua thiệt.

Việc Bán Các Bảo Vật Hoàng Gia:

Trong khi kế hoạch thoát khỏi hạt nhân đang được chuẩn bị, một điều khác cũng tai hại không kém đã xảy ra: tư nhân hóa và bán cơ sở hạ tầng năng lượng của chúng ta cho các bên nước ngoài. Một cách có hệ thống, các công ty năng lượng Bỉ, nhà điều hành lưới điện và tài sản chiến lược đã được bán cho các tập đoàn Pháp, Hà Lan và các tập đoàn nước ngoài khác.

Tuyên bố của tôi "**đầu tiên là sữa, sau đó là con bò**" đề cập đến quá trình này: đầu tiên chúng ta bán sản lượng năng lượng (sữa), và sau đó chúng ta bán chính cơ sở hạ tầng (con bò). Kết quả là ngày nay Bỉ hầu như không có tiếng nói nào đối với nguồn cung năng lượng của chính mình. Chúng ta đã trở nên phụ thuộc vào các chủ sở hữu nước ngoài, những người chuyển lợi nhuận của họ ra nước ngoài, trong khi người tiêu dùng Bỉ phải trả hóa đơn.

Hậu Quả: Một Cuộc Khủng Hoảng Năng Lượng Mà Chính Chúng Ta Gây Ra

Luật năm 2003 đã dẫn đến chính xác những gì nhiều người trong chúng ta đã dự đoán vào thời điểm đó: sự phụ thuộc nhiều hơn vào nhiên liệu hóa thạch, giá năng lượng cao hơn và sự chậm trễ trong quá trình chuyển đổi năng lượng. Khi căng thẳng

địa chính trị với Nga leo thang và giá khí đốt bùng nổ, Bỉ đứng trắng tay. Chúng tôi không còn năng lượng hạt nhân để dựa vào, không có sản xuất khí đốt trong nước và không có dự trữ chiến lược.

Cuộc tranh luận chính trị sau đó – với nhiều nỗ lực khác nhau nhằm hoãn việc đóng cửa các lò phản ứng – là một cảnh tượng đầy giễu cợt. Những chính trị gia tương tự đã thúc đẩy việc thoát khỏi hạt nhân giờ đây quay lại quyết định của họ, nhưng với một cái giá đắt hơn nhiều. Việc hoãn đóng cửa Doel 3 và Tihange 2 chỉ xảy ra khi cuộc khủng hoảng năng lượng trở nên không thể tránh khỏi, và thậm chí điều đó cũng xảy ra với sự chậm trễ và thỏa hiệp làm suy yếu hiệu quả của nó.

Nợ Quốc Gia: Hóa Đơn Chúng Ta Chuyển Tiếp

> Khủng hoảng năng lượng chỉ là một phần của một bi kịch kinh tế lớn hơn. Bỉ đang sống vượt quá khả năng của mình một cách cơ cấu. Nợ quốc gia tiếp tục tăng, không phải vì chúng ta đầu tư cho tương lai – vào cơ sở hạ tầng, giáo dục, nghiên cứu – mà vì chúng ta cố gắng tài trợ cho quá khứ bằng tiền vay. Chúng ta đang trả cho một bộ máy chính quyền phình to, các chính trị gia kiêu ngạo và bất tài, một nền kinh tế dịch vụ không bền vững, các nghĩa vụ lương hưu nặng nề, các khoản nợ cao với chi phí lãi suất tăng, lạm phát gia tăng, một dân số bị vắt kiệt và các khoản trợ cấp vô trách nhiệm mà không ai có thể giải thích nổi. Một dự án Oosterweel ngốn tiền, với chi phí thậm chí không được công khai hoặc không được tính vào chi tiêu hiện hành, là những ví dụ về điều này.

Là một kỹ sư, tôi biết bạn không thể vay mãi để duy trì một cỗ máy không còn sản xuất. Đến một lúc nào đó, hóa đơn sẽ đến. Và hóa đơn đó hiện đang được trình bày cho các cháu của chúng ta. Chúng sẽ trả những khoản nợ mà chúng ta đã tạo ra, mà không được hưởng sự thịnh vượng mà chúng ta đã lãng phí. Không có nền kinh tế thì không có thặng dư thương mại, và không có thặng dư thương mại thì bạn không thể tài trợ cho một nền kinh tế dịch vụ phình to.

Ảo Tưởng Về Nền Kinh Tế Dịch Vụ

Giới tinh hoa chính trị đã nói với chúng ta trong nhiều năm rằng tương lai nằm ở "nền kinh tế dịch vụ". Chúng ta sẽ không cần nhà máy, công nghiệp nặng hay sản xuất tiêu tốn nhiều năng lượng. Chúng ta sẽ sống bằng các dịch vụ tài chính, tư vấn và "công việc tri thức". Nhưng một nền kinh tế không sản xuất gì là một nền kinh tế phụ thuộc vào người khác. Chúng ta đã trở thành một trung gian thay vì một trung tâm sản xuất.

Cuộc khủng hoảng coronavirus và cuộc khủng hoảng năng lượng đã phá tan ảo tưởng này một cách tàn nhẫn. Khi chuỗi cung ứng bị đứt gãy, khi giá năng lượng bùng nổ, hóa ra một quốc gia không sản xuất gì nữa cũng chẳng có gì để dựa vào. Chúng ta đã trở nên phụ thuộc vào Trung Quốc về nguyên liệu thô, vào Mỹ về sự an ninh ảo tưởng, và vào thị trường năng lượng để sưởi ấm và điện.

Bài Học Chúng Ta Không Học Được

Điều khiến tôi bực bội nhất không phải là chúng ta đã phạm sai lầm – phạm sai lầm là chuyện con người. Điều khiến tôi bực bội là chúng ta không học được bài học. Kế hoạch thoát khỏi hạt nhân hiện đang bị đảo ngược một phần, nhưng với sự chậm trễ và chi phí cùng sự phụ thuộc rất cao mà chúng ta có thể đã tránh được. Việc bán các tài sản chiến lược bị tiếc nuối, nhưng không bị đảo ngược. Nợ quốc gia tiếp tục tăng, nhưng không có kế hoạch để giảm nó.

Là một người theo chủ nghĩa công đoàn, tôi đã học được rằng bạn phải chiến đấu, ngay cả khi bạn biết mình có thể thua trận đầu tiên. Nhưng tôi cũng học được rằng đôi khi bạn đánh nhầm trận chiến, hoặc bạn có sai đồng minh. Tầng lớp chính trị năm 2003 đã có kiến thức, nguồn lực và trách nhiệm để chọn một con đường khác. Họ đã không làm điều đó. Và bây giờ chúng ta phải trả giá.

Phần 3: Ngón Tay Giáo Huấn Đạo Đức và Sự Mù Quáng Địa Chính Trị – Sự Ngắt Kết Nối Của Brussels Với Thế Giới Thực

Trong các phần trước, chúng ta đã thấy Bỉ và Châu Âu đã tự phá bỏ mình về kinh tế và năng lượng như thế nào. Nhưng sự suy tàn này không dừng lại ở biên giới quốc gia. Cùng một tư duy ý thức hệ thiển cận đã đóng cửa các nhà máy của chúng ta hiện đang định hướng chính sách đối ngoại của chúng ta. Khoảng cách giữa diễn ngôn chính thống của Bỉ và Châu Âu – vốn tự cho mình là cao cả về mặt đạo đức – và thực tế toàn cầu đã trở thành một vực thẳm. Chúng ta đang sống trong một thế giới mơ về địa chính trị, và sự thức tỉnh sẽ rất đau đớn.

Cuộc Xâm Lược Của NATO Tại Ukraine Đã Thất Bại Một Cách Chính Đáng

Ví dụ rõ ràng nhất về sự mù quáng này là cuộc chiến ở

Ukraine. Những gì được các phương tiện truyền thông chính thống và giới tinh hoa chính trị bán là một "cuộc đấu tranh cho dân chủ" thực chất là một cuộc xâm lược của NATO do phương Tây khiêu khích và đã thất bại một cách chính đáng. Thay vì theo đuổi ngoại giao và công nhận lợi ích an ninh chính đáng của nước láng giềng Nga, EU đã chọn để mình bị thống trị và bóc lột hoàn toàn bởi Washington.

Kết quả? Một cuộc chiến tiêu hao mà chúng ta đang thua. Ukraine bị tàn phá, nền kinh tế châu Âu bị tê liệt bởi cuộc khủng hoảng năng lượng do đó gây ra, và NATO đã mất đi tính tự chủ chiến lược. Chúng ta đã dồn một cường quốc hạt nhân vào chân tường, với giả định ngây thơ rằng các lệnh trừng phạt kinh tế và sự phẫn nộ về đạo đức có thể ngăn chặn tiến trình lịch sử. Thực tế là thế giới đa cực không để Brussels ra lệnh.

Sự Bất Lực Của Vũ Khí Trừng Phạt: Nga và Iran

Sự ám ảnh của châu Âu với các lệnh trừng phạt cho thấy một cảm giác bất lực sâu sắc. Chống lại Nga, không ít hơn 31.000 lệnh trừng phạt đã được áp đặt. Một con số chưa từng có trong lịch sử, nhằm "nghiền nát" nền kinh tế Nga. Kết quả là gì? Nền kinh tế Nga đã tăng trưởng, nước này đã tìm được các tuyến đường thương mại mới với Nam Toàn cầu, và ngành công nghiệp châu Âu đã trở thành nạn nhân của chính giá năng lượng bị đẩy lên cao của mình. Các lệnh trừng phạt không có tác dụng;

chúng là một con boomerang tấn công chính người dân.

Chúng ta thấy điều tương tự với Iran. Trong 47 năm, chúng ta đã áp đặt các lệnh trừng phạt thắt cổ đối với đất nước này. Mục tiêu là thay đổi chế độ hoặc sự khuất phục hoàn toàn. Chúng ta thấy gì hôm nay? Một Iran vô tội, bất chấp mọi áp lực kinh tế, đang chiến thắng về công nghệ và địa chính trị. Họ đã xây dựng trục khu vực của riêng mình và trở thành một tác nhân không thể thiếu trong trật tự thế giới mới. Phương Tây đã đá vào khoảng không trong 47 năm, mù quáng trước thực tế rằng bạn không thể tiếp tục làm nhục các quốc gia có chủ quyền mà không khiến họ cuối cùng tự vệ và tổ chức lại.

Sự Từ Chối Công Nhận Một Thế Giới Đa Cực

Sợi dây xuyên suốt tất cả những điều này là sự từ chối tâm lý của giới tinh hoa châu Âu để chấp nhận rằng thế giới đơn cực, nơi phương Tây đặt ra các quy tắc, đã qua. Sự trỗi dậy của BRICS+, sự độc lập của Nam Toàn cầu và trọng lực kinh tế của châu Á đang bị bỏ qua hoặc bác bỏ ở Brussels như những "mối đe dọa chuyên chế".

Thay vì tham gia vào mối quan hệ cùng có lợi với các cường quốc mới nổi, chúng ta chọn vai trò của kẻ bá quyền bực tức. Chúng ta yêu cầu phần còn lại của thế giới tuân theo khuôn khổ đạo đức của chúng ta, trong khi chính chúng ta vi phạm luật pháp quốc tế khi nó có lợi cho mình. Sự kiêu ngạo này đang ngày càng cô lập châu Âu. Chúng ta đang đứng sai phe của lịch sử, và phần còn lại của thế giới nhìn chúng ta với sự hoài nghi và thích thú pha trộn.

Sự Im Lặng Chết Chóc Về Nạn Diệt Chủng Ở Gaza

Nếu ngón tay giáo huấn đạo đức của EU đã đánh rơi mặt nạ ở đâu, thì đó chính là ở Gaza. Trong nhiều thập kỷ, phương Tây đã giảng giải cho thế giới về nhân quyền, luật pháp quốc tế và bảo vệ thường dân. Nhưng ngay khi những nguyên tắc này xung đột với lợi ích của đồng minh quan trọng nhất của họ, "trật tự dựa trên luật lệ" biến mất như tuyết dưới ánh mặt trời.

Sự im lặng chết chóc của các chính phủ Bỉ và châu Âu về nạn diệt chủng ở Gaza là bằng chứng cuối cùng cho sự phá sản đạo đức của họ. Trong khi Brussels nhanh chóng lên án Nga hay Iran, họ thờ ơ nhìn hàng nghìn thường dân vô tội, bao gồm hàng chục nghìn trẻ em, bị sát hại. Tiêu chuẩn kép đó đã phá hủy vĩnh viễn lòng tin của Nam Toàn cầu đối với phương Tây. Ngón tay giáo huấn đạo đức đã bị gãy; những gì còn lại là sự đạo đức giả trần trụi.

Kết Luận: Ảo Tưởng Nguy Hiểm Về Sự Vượt Trội

Sự mù quáng địa chính trị của các nhà lãnh đạo chúng ta không chỉ là một thiếu sót trí tuệ; nó là một mối đe dọa hiện sinh. Chừng nào chúng ta còn từ chối nhìn thế giới như nó vốn có – đa cực, phức tạp và không còn bị phương Tây thống trị – chúng ta sẽ tiếp tục thất bại. Chúng ta không còn xây cầu nữa, chúng ta đang xây tường trừng phạt và sự vượt trội về đạo đức. Và như bất kỳ kỹ sư nào cũng biết: nếu bạn bỏ qua các lực lượng cơ bản của tự nhiên (hay trong trường hợp này là địa chính trị), không phải tự nhiên bị phá vỡ, mà là công trình của bạn sụp đổ.

Phần 4: Vượt Ra Khỏi Bong Bóng Truyền Thông – Những Tiếng Nói Thay Thế Thực Sự Hiểu Thế Giới

Khi tôi xem truyền hình Flemish hoặc lướt các phương tiện truyền thông Flemish, sự tuyệt vọng đôi khi ập đến với tôi. Những gì chúng ta được phục vụ không còn là báo

chí, mà là một hỗn hợp của giải trí, lối sống hời hợt và một ngón tay giáo huấn đạo đức dai dẳng. Sự tự mãn của các phương tiện truyền thông chính thống Bỉ là một nhân chứng thầm lặng cho sự thiếu vắng các bản tin chính xác, toàn diện và trung thực. Họ nói với chúng ta những gì chúng ta cần nghe, thay vì thông báo cho chúng ta về những gì đang thực sự xảy ra. Hầu hết các nhà báo hiện nay đều là những kẻ nghiệp dư. Cả De Standaard, De Morgen, Knack, De Tijd, v.v. Những kẻ xu nịnh ngoan ngoãn sống trong bong bóng ảo tưởng của họ và phục vụ lợi ích của người khác.

> Khoảng cách giữa diễn ngôn nội địa này và thực tế toàn cầu khắc nghiệt, phức tạp là rất lớn. May mắn thay, chúng ta đang sống trong một thời đại mà những người gác cổng của các phương tiện truyền thông truyền thống như DPG không còn độc quyền về sự thật. Sau nhiều thập kỷ đọc và xem một cách phê phán, tôi đã tổng hợp một danh sách các nguồn độc lập như các kênh YouTube có can đảm phân tích thế giới như nó vốn có: một bộ công cụ cần thiết cho mọi công dân muốn nhìn ra bên ngoài bong bóng truyền thông phương Tây không đáng tin cậy.

1. Địa Chính Trị, Chủ Nghĩa Hiện Thực và Thế Giới Đa Cực

Để hiểu tại sao cuộc xâm lược của NATO ở Ukraine thất bại và tại sao EU thất bại trong chính sách đối ngoại, bạn cần lắng nghe các nhà phân tích nhìn xa hơn câu chuyện Đại Tây Dương. Họ hiểu các khái niệm về *Realpolitik* và sự trỗi dậy của Nam Toàn cầu.

- **Glenn Diesen:** Một tiếng nói không thể thiếu. Là một học giả và nhà phân tích địa chính trị, ông giải thích một cách hoàn hảo tại sao thế giới đơn cực đã qua và cách tích hợp Á-Âu (BRICS, Con đường Tơ lụa Mới) đang định hình tương lai.
- **The Cradle:** Dành cho những ai muốn hiểu động lực phức tạp ở Trung Đông và Nam Toàn cầu, vượt ra khỏi những lời lẽ trừng phạt của phương Tây.
- **Neutrality Studies & Dialogue Works:** Các kênh nhấn mạnh sự cần thiết của ngoại giao, trung lập và hòa bình trong thời đại kích động chiến tranh.
- **Danny Haiphong:** Những phân tích sắc bén về chủ nghĩa đế quốc Mỹ và cách nó phá vỡ các mối quan hệ toàn cầu.

2. Phê Bình Xã Hội, Chủ Nghĩa Đế Quốc và Thước Đo Con Người

Các phương tiện truyền thông chính thống rút gọn các vấn đề xã hội phức tạp thành các câu hỏi về tội lỗi cá nhân. Những nhà tư tưởng này đặt các vấn đề vào bối cảnh lịch sử và hệ thống của chúng.

- **Chris Hedges:** Một cựu phóng viên chiến trường của New York Times, người mổ xẻ một cách tàn nhẫn sự thối nát về đạo đức và thể chế của đế chế Mỹ (và rộng hơn là phương Tây). Những phân tích của ông về nạn diệt chủng ở Gaza và sự suy tàn của nền dân chủ tự do có chiều sâu hiếm có.
- **Rachel Blevins:** Báo chí độc lập dám thách thức các câu chuyện chính thống, với trọng tâm mạnh mẽ vào quyền công dân và lập trường phản chiến.
- **Elvis Saravia & Freelensia:** Thường cung cấp góc nhìn của 'người bình thường' và những người quan sát độc lập tại các vùng xung đột, xa rời các cuộc họp báo được dàn dựng ở Brussels hay Washington.

3. Kinh Tế, Thất Bại Hệ Thống và Thực Tế Tài Chính

Trong khi các chính trị gia của chúng ta giả vờ rằng các quy luật kinh tế không áp dụng cho họ, các kênh này tiết lộ các cơ chế đằng sau đống nợ ngày càng tăng, lạm phát và quá trình phi công nghiệp hóa.

- **Finance Bureau:** Nghiên cứu rõ ràng và dựa trên dữ liệu về các thất bại hệ thống tài chính, vai trò của ngân hàng trung ương và tác động đến sự thịnh vượng của người dân bình thường.
- **Gain Theory & QuantumAxisYT:** Các kênh kết hợp tư duy hệ thống sâu sắc, lịch sử và chu kỳ kinh tế để giải thích tại sao các cấu trúc xã hội hiện tại của chúng ta đang thất bại.
- **smoothieX12:** Andrei Martyanov thường cung cấp các góc nhìn thay thế, dựa trên dữ liệu về các xu hướng kinh tế bị báo chí kinh tế chính thống bỏ qua.

Từ Tiêu Thụ Thụ Động Sang Nghiên Cứu Tích Cực

> Xem các nguồn truyền thông này không phải là một thú vui thụ động, như xem một bộ phim hài kịch tình huống Flemish. Đó là quyền công dân tích cực, phê phán. Nó đòi hỏi bạn phải dám bỏ qua các giả định của chính mình và sẵn sàng đối mặt với sự thật khó chịu. Các phương tiện truyền thông chính thống đối xử với người xem như một người tiêu dùng cần được giải trí và trấn an. Những tiếng nói thay thế này đối xử với người xem như một cá nhân có đầy đủ khả năng suy nghĩ.

Sự thật không còn nằm trong bản tin lúc bảy giờ nữa. Ngày nay bạn phải tự đi tìm sự thật, so sánh và tổng hợp. Nhưng làm thế nào để chúng ta làm điều đó một cách hiệu quả trong thời đại quá tải thông tin? Làm thế nào để bảo vệ chủ quyền của chúng ta với tư cách là những người suy nghĩ?

Phần 5: Lối Thoát – Tri Thức, AI và Sự Trở Lại Của Chủ Quyền

Trong bốn phần trước, chúng ta đã đối diện với sự thật không son phấn. Chúng ta đã chẩn đoán một đất nước trì trệ, nghiên cứu hóa đơn kinh tế và năng lượng nặng nề, vạch trần sự mù quáng địa chính trị của các nhà lãnh đạo và đâm thủng bong bóng truyền thông chính thống. Đó là một bức tranh ảm đạm. Nhưng là một kỹ sư, tôi biết bạn không sửa một cỗ máy bằng cách chỉ nhìn vào khói. Bạn phải cầm cờ lê, mở mui xe và thay thế các bộ phận cơ bản.

Lối thoát khỏi tình trạng khó khăn của Bỉ và châu Âu không nằm ở việc chờ đợi một vị cứu tinh trong chính trị. Lối thoát nằm ở sự thay đổi mô hình. Nó nằm ở việc tái chinh phục ba yếu tố quan trọng: kiến thức chuyên sâu, sử dụng thông minh các công nghệ mới như AI, và sự cần thiết tuyệt đối của chủ quyền.

Sự Trở Lại Với Kiến Thức Thực Sự

Sự trì trệ trong tiến bộ của chúng ta bắt đầu từ trình độ giáo dục và sự ác cảm của tầng lớp chính trị đối với kiến thức kỹ thuật chuyên sâu. Trong nhiều năm, trọng tâm đã được đặt vào 'kỹ năng mềm', lý thuyết quản lý và các dịch vụ trừu tượng. Nhưng một quốc gia không còn hiểu lưới điện vận hành như thế nào, một lò phản ứng hạt nhân tạo ra nhiệt như thế nào, hay một chuỗi cung ứng hoạt động ra sao, là một quốc gia từ bỏ vận mệnh của mình.

Lối thoát bắt đầu bằng việc khôi phục sự tôn trọng đối với tay nghề, khoa học chính xác và kiến thức cổ điển. Chúng ta cần các kỹ sư, thợ thủ công và nhà tư tưởng hiểu được thực tế vật lý, không chỉ các bảng tính tài chính. Kiến thức là nền tảng của bất kỳ nền văn minh nào muốn tồn tại.

AI như Vũ Khí Giải Phóng Mới Của Công Dân

Nhiều người trong trật tự đã được thiết lập nhìn Trí tuệ Nhân tạo (AI) với sự nghi ngờ. Và điều đó là hợp lý, vì AI phá vỡ sự độc quyền của họ về thông tin và câu chuyện. Tuy nhiên, đối với công dân phê phán, AI là vũ khí giải phóng tối thượng.

Khả năng mà AI mang lại cho việc nghiên cứu nguồn tin kỹ lưỡng là vô cùng lớn. Thay vì phụ thuộc vào bản tóm tắt của một tổng biên tập, công dân có thể sử dụng AI để tự phân tích các hồ sơ phức tạp. Cho dù đó là tìm hiểu sự trì trệ trong chăm sóc sức khỏe ban đầu, phân tích sự tăng trưởng dai dẳng của đống nợ, hay xác minh các tuyên bố địa chính trị: AI đóng vai trò như một trợ lý nghiên cứu mạnh mẽ.

Loạt bài viết này tự nó là bằng chứng cho những gì có thể. Bằng cách kết hợp AI với kinh nghiệm sống, bối cảnh lịch sử và con mắt phê phán của một con người, chúng ta có thể hình thành ý tưởng sắc bén hơn và lan truyền nhanh hơn các phương tiện truyền thông truyền thống từng cho phép. AI không thay thế phán đoán của con người; nó củng cố nó. Nó cho phép chúng ta vượt qua những người gác cổng và đi thẳng vào trung tâm của dữ liệu.

Ba Trụ Cột Của Chủ Quyền

Tất cả kiến thức và công nghệ cuối cùng đều dẫn đến một mục tiêu không thể tránh khỏi: chủ quyền. Một quốc gia không thể tự lo cho mình không phải là một quốc gia có chủ quyền, mà là một chư hầu. Để hồi sinh nước Bỉ hùng mạnh ngày xưa, chúng ta phải tập trung vào ba trụ cột:

- **Chủ Quyền Năng Lượng:** Chúng ta phải ngừng việc quỷ hóa năng lượng hạt nhân vì ý thức hệ. Đây là nguồn tải nền có thể mở rộng, ít carbon và đáng tin cậy duy nhất có thể cứu ngành công nghiệp của chúng ta. Ngoài ra, chúng ta phải đầu tư vào các nguồn năng lượng địa phương và không còn phụ thuộc vào những cơn gió địa chính trị thù địch với chúng ta.
- **Chủ Quyền Kinh Tế:** Quá trình phi công nghiệp hóa phải được ngăn chặn. Chúng ta phải dám sản xuất trở lại. Điều này có nghĩa là bảo vệ các ngành chiến lược, thu hút công nghiệp nặng và ngừng bán các bảo vật hoàng gia của chúng ta cho các tập đoàn nước ngoài. Chúng ta phải mua lại 'con bò'.
- **Chủ Quyền Trí Tuệ:** Đây là nhiệm vụ của mỗi công dân. Nó có nghĩa là chúng ta từ chối để một EU đạo đức giả chỉ đạo ngón tay đạo đức của mình. Nó có nghĩa là chúng ta dám thực hiện chính sách đối ngoại của riêng mình, dựa trên hòa bình, ngoại giao và hợp tác cùng có lợi (như với Nga và Nam Toàn cầu), thay vì kích động chiến tranh. Và nó có nghĩa là chúng ta tự xây dựng chế độ truyền thông và thông tin của mình, vượt ra ngoài bong bóng của Humo và bản tin.

Phần 6: Nếu EU thực sự muốn đối thoại, trước hết phải có thái độ đúng đắn

Bài xã luận của Global Times - *Đọc bản gốc tại đây*

Trong khi EU lo ngại về thâm hụt thương mại của mình, Trung Quốc cũng không kém phần quan tâm đến vấn đề tiếp cận thị trường, các cuộc điều tra phân biệt đối xử và số lượng ngày càng tăng các công cụ đơn phương được triển khai nhằm vào nước này. Dưới danh nghĩa "điều tra", EU đang đưa ra những yêu cầu xuyên biên giới đối với các thực thể Trung Quốc nhằm thu thập thông tin nội bộ rộng rãi và không thiết

yếu, điều vốn đã trượt từ quy định thị trường bình thường sang việc thăm dò trái phép các ranh giới chủ quyền. Đây cũng là những vấn đề cần được đưa vào chương trình nghị sự đối thoại giữa hai bên.

Vào ngày 27 tháng 8 (giờ địa phương), Chủ tịch Ủy ban Châu Âu Ursula von der Leyen đã phát biểu trước các đại diện doanh nghiệp và chính trị Pháp tại một sự kiện do Phong trào Doanh nghiệp Pháp tổ chức rằng: "Đối thoại với Trung Quốc vẫn là điều cần thiết. Nhưng nó phải mang lại kết quả... Và khi đối thoại không đủ, chúng ta phải sẵn sàng sử dụng đầy đủ các công cụ của mình." Kêu gọi đối thoại trong khi cùng lúc vung vũ khí – điều này nghe giống một tối hậu thư hơn là một thái độ đàm phán. Chúng tôi hoàn toàn hoan nghênh việc giải quyết bất đồng thông qua đối thoại, nhưng đối thoại phải được tiến hành với tinh thần đúng đắn. Việc vung gậy lớn trong khi kêu gọi "đối thoại" sẽ không bao giờ khiến Trung Quốc khiếp sợ.

Chủ nghĩa bá quyền thay vì tự do thương mại

Lập luận cho rằng nếu đối thoại thất bại thì các công cụ trừng phạt sẽ được áp dụng, xét cho cùng, là một hình thức của chủ nghĩa bá quyền. Hàm ý rất rõ ràng: Trung Quốc phải chấp nhận tất cả các điều khoản của EU, hoặc phải đối mặt với một cuộc chiến. Bản thân EU cũng đang phải đối mặt với nguy cơ bị Washington áp đặt thuế quan cao và nuôi dưỡng sự oán giận đối với những tối hậu thư kiểu "chấp nhận hoặc đối đầu". EU cũng là nạn nhân của chủ nghĩa bá quyền. Nhưng đáng tiếc thay, thay vì kiên quyết đứng về phía tự do thương mại và phản đối hành vi như vậy, EU dường như đang bắt chước nó, vô thức áp dụng một cách tiếp cận bá quyền. Đó là một bước rẽ đáng thất vọng.

Những gì EU gọi là "kết quả" phần lớn xoay quanh thâm hụt thương mại của họ với Trung Quốc. Sự phổ biến của hàng hóa Trung Quốc – bao gồm cả sản phẩm trung gian – tại EU đã làm dấy lên mối lo ngại trong giới tinh hoa hoạch định chính sách châu Âu về "cú sốc" đối với các thương hiệu địa phương. Một thâm hụt thương mại – vốn là hiện tượng phổ biến và trung tính trong thương mại quốc tế – nay đã bị đóng khung lại thành một vấn đề "phải được giải quyết". Thực tế là nhập khẩu của Trung Quốc từ EU vẫn tiếp tục tăng, dù ở tốc độ chậm hơn nhiều so với xuất khẩu sang EU.

Có ba nguyên nhân chính dẫn đến tình trạng này: thứ nhất, lợi thế công nghệ của EU đã suy yếu, trong khi quá trình thay thế nội địa của Trung Quốc đang đà phát triển mạnh; thứ hai, ngày càng có nhiều công ty EU sản xuất và bán hàng trực tiếp tại Trung Quốc, biến hiệu quả "xuất khẩu sang Trung Quốc" thành "sản xuất tại Trung Quốc"; thứ ba, chính EU đã áp đặt các hạn chế, thắt chặt kiểm soát xuất khẩu trong các lĩnh vực công nghệ cao như chất bán dẫn. Tất cả những điều này cho thấy rõ ràng rằng nếu EU muốn "giải quyết" vấn đề thâm hụt, họ không thể chỉ khoanh tay

ngồi chờ để Trung Quốc dâng lên một "danh sách nhập khẩu mở rộng" trên khay bạc.

Sự xâm phạm ranh giới chủ quyền

Hơn nữa, thâm hụt thương mại không nói lên toàn bộ câu chuyện về giao thương Trung - Âu. Trong khi EU lo lắng về thâm hụt thương mại, Trung Quốc cũng không kém phần quan tâm đến vấn đề tiếp cận thị trường, các cuộc điều tra phân biệt đối xử và số lượng ngày càng tăng các công cụ đơn phương được triển khai nhằm vào nước này. Gần đây, Bộ Tư pháp Trung Quốc, phối hợp với Bộ Thương mại, đã kết luận rằng các hoạt động điều tra xuyên biên giới của EU nhắm vào các thực thể Trung Quốc trong cuộc điều tra JD.com theo Quy định về Trợ cấp Nước ngoài cấu thành thẩm quyền tài phán ngoại lãnh thổ trái pháp luật, và "không tổ chức hay cá nhân nào tuân thủ hoặc hỗ trợ thực hiện các biện pháp thẩm quyền tài phán ngoại lãnh thổ trái pháp luật của EU".

Đây là lần áp dụng chính thức thứ hai của quy định này, sau vụ việc Nuctech vào ngày 15 tháng 5. Những diễn biến này cho thấy rằng, dưới danh nghĩa "điều tra", EU đang đưa ra những yêu cầu xuyên biên giới đối với các thực thể Trung Quốc nhằm thu thập thông tin nội bộ rộng rãi và không thiết yếu, điều vốn đã trượt từ quy định thị trường bình thường sang việc thăm dò trái phép các ranh giới chủ quyền. Đây cũng là những vấn đề cần được đưa vào chương trình nghị sự đối thoại giữa hai bên.

Nguyên nhân thực sự của sự suy thoái châu Âu

Vấn đề giữa Trung Quốc và EU không phải là sự thất bại của đối thoại; mà đúng hơn, một số người trong EU đã phát triển một tư duy sai lệch. Đằng sau sự huênh hoang là sự thiếu tự tin vào khả năng tự giải quyết vấn đề của chính EU. Nguyên nhân gốc rễ dẫn đến sự suy giảm năng lực cạnh tranh công nghiệp của EU nằm ngay trong nội bộ khối: các chính sách năng lượng sai lầm, đầu tư không đủ cho đổi mới sáng tạo và thị trường lao động cứng nhắc.

Các kênh đối thoại Trung - Âu luôn được giữ mở. Cơ chế tham vấn thương mại và đầu tư Trung - EU đã được thiết lập, bốn nhóm công tác tiếp tục trao đổi với nhau, và hơn 20 vòng tham vấn đã đạt được những tiến bộ thực chất. Lời mời cho cuộc họp thứ hai của cơ chế tham vấn thương mại và đầu tư Trung - EU vào mùa thu này đã được gửi đi từ lâu. Thỏa thuận đạt được vào đầu năm nay về cơ chế cam kết giá đối với xe điện chứng minh rằng bất đồng không phải là điều đáng sợ. Chừng nào hai bên tiếp cận chúng với sự chân thành và tôn trọng, họ luôn có thể tìm ra cách giải quyết thỏa đáng thông qua nỗ lực chung.

Hai con đường cho tương lai

Trong khi đó, EU không hề thiếu lựa chọn thay thế. Ngay khi căng thẳng giữa Trung Quốc và EU leo thang, Trung Quốc và Thụy Sĩ đã kết thúc đàm phán nâng cấp hiệp định thương mại tự do song phương. Thương mại song phương đã tăng trưởng hơn 60% trong thập kỷ kể từ khi hiệp định gốc có hiệu lực. Sau khi nâng cấp, 99,8% hàng xuất khẩu của Thụy Sĩ sang Trung Quốc sẽ được hưởng mức thuế suất 0%, với 77,5% số hàng hóa đủ điều kiện miễn thuế ngay khi hiệp định có hiệu lực.

Một mặt, dòng chảy thương mại có thể co lại nhanh chóng sau khi thuế quan được áp đặt và các hạn chế, điều tra được đưa ra; mặt khác, hợp tác có thể tiếp tục mở rộng khi rào cản được hạ thấp và khả năng tiếp cận thị trường được mở rộng. Với hai con đường trước mắt, EU không khó để xác định con đường nào phục vụ tốt nhất cho lợi ích của chính mình. Một EU thực sự có sức cạnh tranh nên giành thắng lợi trên thị trường bằng cách cải thiện hiệu quả và đổi mới sáng tạo, thay vì liên tục dựng lên các rào cản chỉ để chứng minh rằng họ vẫn còn "công cụ" trong tay.

Tôn trọng lẫn nhau, bình đẳng và hợp tác cùng có lợi là những nguyên tắc chỉ đạo sự gắn kết của Trung Quốc với EU. Cạnh tranh giữa Trung Quốc và EU là điều bình thường, nhưng đó không nên là sự cạnh tranh ác ý; mà phải là sự cạnh tranh dựa trên các quy tắc. Trong cạnh tranh, cả hai bên nên hướng tới những không gian hợp tác mới và con đường đôi bên cùng có lợi, thay vì resort đến việc đàn áp lẫn nhau hoặc lao vào một cuộc chiến tranh thương mại.

Nếu EU thực sự muốn đối thoại, họ nên thể hiện sự chân thành ngang bằng: các điều kiện có thể được thảo luận trước, nhưng không cần thiết phải đưa ra tối hậu thư trước; những lo ngại có thể được bày tỏ đầy đủ, nhưng những lo ngại của phía bên kia cũng phải được lắng nghe. Cánh cửa đối thoại Trung - Âu luôn rộng mở. Tuy nhiên, trước khi bước qua cánh cửa đó, EU trước hết phải có thái độ đúng đắn.

Kết Luận: Trao Lại Ngọn Đuốc

Là một người ở tuổi 79, tôi đã trải qua những ngày huy hoàng của ngành công nghiệp Bỉ. Tôi đã thấy các nhà máy điện hạt nhân mọc lên và những con tàu rời cảng. Tôi cũng đã thấy tất cả đã bị phá bỏ một cách có hệ thống như thế nào bởi một tầng lớp quản trị viên đã đánh mất phương hướng. Thật khó để nhìn, đúng vậy. Nhưng nó không thể đảo ngược.

Các phương tiện để ngăn chặn sự suy giảm và khôi phục tiến bộ đều có sẵn, nhưng đừng ngây thơ: chúng ta đã phần lớn mất kiến thức kỹ thuật ở cấp độ xã hội. Hệ thống giáo dục được trợ cấp quá mức của chúng ta đang ở mức dưới trung bình, với sự vắng mặt gần như hoàn toàn của các môn STEM quan trọng và sự lười biếng trí tuệ là đặc điểm chính. Kiến thức kỹ thuật, động lực, tham vọng và ý chí của chúng ta đã bị xói mòn một cách có hệ thống. Hôm nay, chúng ta không thể trông cậy vào một

thế hệ thợ thủ công và kỹ sư mới hiểu được thực tế vật lý của sản xuất và công nghệ.

Những gì chúng ta có, mặt khác, là các công cụ mới như AI và các mạng lưới thay thế để lan truyền sự thật. Nhưng công nghệ một mình sẽ không cứu chúng ta; trước hết chúng ta phải khôi phục kiến thức con người, tay nghề và động lực để thực sự sản xuất một thứ gì đó. Điều chúng ta thiếu là ý chí chính trị để cải cách cơ bản giáo dục và công nghiệp, và lòng can đảm tập thể để nắm lại quyền kiểm soát.

Lối thoát tồn tại, nhưng nó đòi hỏi một cuộc đấu tranh khốc liệt để tái chinh phục kiến thức và tham vọng đã mất. Sự tụt hậu công nghệ của chúng ta so với Trung Quốc là vấn đề của nhiều thế hệ. Chúng ta không nên tự lừa dối mình. Nhưng ít nhất hãy ngừng tiếp tục sự suy giảm, và bắt đầu xây dựng lại nền tảng của chúng ta. Hãy làm cho nước Bỉ tự hào trở lại.

Trong số các phương Tây bị thao túng, tờ báo nào đã viết về cuộc họp quan trọng hiện tại của SCO tại Thượng Hải?

Russian President Vladimir Putin and Chinese President Xi Jinping met in Bishkek ahead of the Shanghai Cooperation Organization summit, putting the growing Russia-China partnership in the spotlight. Putin said bilateral cooperation was developing successfully across all areas, while the two leaders showcased closer ties amid major global tensions. With India, Iran and other key powers also attending the SCO summit, the meeting highlighted the shifting balance of power beyond the West.

https://youtu.be/nPPzCsgZmDQ